

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΜΗΧΑΝΟΔΗΓΟΥΣ ΚΑΙ ΘΕΡΜΑΣΤΑΣ
ΤΩΝ ΑΤΜΑΜΑΞΩΝ

Όσονδήποτε καλῶς καὶ ἔαν εἶναι συνδια-
σμένη μία ἀτμάμαξα ή οἰκονομική της ἀπό-
δοσις θέλει εἶναι πάντοτε μικρά, ἐνόσφι δὲν
χειρίζεται ἐπιτηδείως καὶ δὲν τροφοδοτεῖται μετά
φροντίδος καὶ ἵκανότητος. Εἰς πραγματικῶς κα-
λὸς θερμαστής ἀπόδιδει μεγαλειτέραν οἰκονο-
μίαν παρὰ οἰαδήποτε ἐπὶ τούτῳ συσκευὴ ἐπὶ
τῆς ἀτμαμάξης. Η τελεσφόρος χρησιμοποίη-
σις οἰωνδήποτε σχεδίων καὶ σασκευῶν διὰ τὴν
οἰκονομικὴν εἰς ἄνθρωπας ἀπόδοσιν τῶν Ἀτμα-
μάξων, ἔξαρταται τελικῶς ἐκ του ἐνδιαφέροντος,
συνεργασίας καὶ ἵκανότητος του προσωπικοῦ
τῆς Ἀτμαμάξης. Μεταξὺ δὲν τῶν συντελεστῶν
τῶν ἐπιδρόντων εἰς τὴν κατανάλωσιν τῶν γαι-
ανθράκων δ θερμαστής ἔχει τὴν μεγαλειτέραν
ἐπίδρασιν, η ἔργασία του δύναται νὰ κατα-
στρέψῃ η νὰ καταστήσῃ ἀσυμφόρους τοὺς καλ-
λιέρους γαιανθράκας καὶ τὰς ἀποτελεσματικω-
τέρας συσκευὰς ἐπὶ τῶν Ἀτμαμάξων· ἐκ τῆς
εὐφυΐας του καὶ ἵκανότητος του ἔξαρταται δὲν
ἐπὶ πολὺ η δαπάνη τῶν εἰς τὰς Ἀτμαμάξας
καταναλισκομένων γαιανθράκων, ἀνερχομένη
περίπου εἰς 15 %, καὶ πλέον τῶν δὲν δαπα-
νῶν χρήσεως τῶν Σιδηροδρόμων, δύναται, διὰ
τῆς χρησιμοποιήσεως τῆς ἵκανότητος καὶ εὐ-
φυΐας του νὰ μετατρέψῃ εἰς ἀτμὸν τουλάχιστον
80 % τῆς θερμικῆς ἀξίας τῶν γαιανθράκων,
η διὰ τῆς ἀδιαφορίας η ἀπειρίας του δὲν πρό-
την δέουσαν συντήρησιν του πυρός, δύναται
εὐχερῶς νὰ ἔκμηδενίσῃ 30 %, ἔαν δχι περι-
πλέον, ἐκ τῶν θερμικῶν μονάδων τῶν γαιαν-
θράκων, καὶ οὕτω νὰ χρησιμοποιηθῇ μόνον
50 % περίπου τῆς θερμικῆς ἀξίας τῶν γαιαν-
θράκων. Βεβαίως η θερμαντικὴ ἵκανότης τῶν
γαιανθράκων, η τελειότης τῆς Ἀτμαμάξης καὶ
αἱ ἀμοιβαὶ οἰκονομίας γαιανθράκων ἔχουσι
πολὺ νὰ κάμωσι μὲ τὰ ἐπιτυγχανόμενα παρὰ
τῶν θερμαστῶν ἀποτελέσματα, ἀλλ’ η ἐπιτηδεία
συντήρησις του πυρός καὶ χειρίσις τῆς Ἀτμα-
μάξης δύνανται πολὺ εὐθέως νὰ ἔκμηδενίσωσι
δυσκολίας ἀπὸ ἀκαταλλήλους χρησιμοποιήσεις
Ἀτμαμάξων καὶ ὑπερφορτώσεως Ἀμαξοστοιχιῶν,
ἀκριβῶς δὲ οἱ καλοὶ γαιανθράκες δύναν-
ται, καὶ δχι ἀσυνήθως, νὰ ὑπερηπήσωσι δυ-
σμενεῖς συγκυρίας τῶν Ἀτμαμάξων.

Τὸ περισσότερον ποσὸν τῶν γαιανθράκων
καταστρέφεται μᾶλλον διὰ τῆς ἀμελοῦς συντη-
ρήσεως του πυρός παρὰ δι’ οἰαδήποτε ἀλλῆς
δόδου, καθόσον δὲν δύνανται ἄνθρωποι περι-
ορισμένης ἀναπτύξεως νὰ πράξωσι περισσότε-

ρον τῆς δυνάμεως των. Ο θερμαστής δέον νὰ
θεωρῇ τοὺς γαιανθράκας δὲν παρὰ πολὺ χρῆμα
ἐμπιστευθὲν εἰς τὴν φροντίδα αὐτοῦ παρὰ τοῦ
Ἐργοδότου του, καὶ οὕτω νὰ τὰ χειρίζηται μὲ
τὴν μεγαλειτέραν φροντίδα καὶ τὸν εὐφυέστε-
ρον τρόπον ἐπίζητον τὰ καλλίτερα ἀποτελέ-
σματα. Εἰς καλὸς θερμαστῆς εἶναι εἰς ἐπιτή-
δειος τεχνίτης καὶ πρέπει νὰ τὸ θεωρῷ προσ-
βολήν του δταν ἡ ἔργασία του δὲν ἀποδίδῃ τὰ
ἄναμενόμενα ἀποτελέσματα ἐκ τῆς ἵκανότητος
του. Η διαφροὰ εἰς χρῆμα εἰς τὸν Ἐργοδό-
την μεταξὺ ἑνὸς ἵκανου καὶ ἑνὸς μὴ τοιούτου
θερμαστοῦ εἶναι μεγάλη. Οἰαδήποτε γραπταὶ
η ἔντυποι δδηγίαι αἴτινες ἥθελον βοηθεῖ τὸν
θερμαστὴν εἰς τὴν καλὴν καὶ οἰκονομικὴν ἀπό-
δοσιν τοῦ ἔργου του πρέπει νὰ ἐκτιμῶνται
δεόντως δχι μόνον παρὰ τοῦ προσωπικοῦ τῶν
Ἀτμαμάξων, ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ Ἐργοδότου
των—Σιδηροδρόμου. Πρὸς τούτοις δέον νὰ
συσχετισθῇ μὲ τὴν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν τῶν
γαιανθράκων καὶ η δέουσα καὶ τεχνικὴ συ-
τήρησις τῶν λεβήτων τῶν Ἀτμαμάξων καὶ
ητὶς ἔξαρταται κυρίως οὐχὶ μόνον ἐκ τοῦ προ-
σωπικοῦ τῶν Ἀτμαμάξων, ἀλλ’ ἐκ τῆς τεχνικῆς
πείρας καὶ τῆς ἐνδελεχοῦς ἐπιβλέψεως παρὰ
τῶν ἀρμοδίων· καθότι ἐν ἐναντίᾳ περιπτώσει
ἔξουδετεροῦ τὴν καλὴν ἐπισκευὴν τῶν λεβή-
των καὶ ητὶς ἐπισκευὴ τῶν λεβήτων εἶναι εἰς
ἐκ τῶν σημαινόντων παραγόντων εἰς τὰς δα-
πάνας χρήσεως τῶν Σιδηροδρόμων. Τὸ ζήτημα
τῆς συντηρήσεως τῶν λεβήτων τῶν Ἀτμαμά-
ξων δέον νὰ θεωρεῖται οὐχὶ τυχαῖον καὶ πάν-
τες δὲν εἶναι κατάλληλοι δι’ αὐτό, καθόσον
ἡθεωρήθη καὶ θεωρεῖται δὲν ἐκ τῶν τῆς πρώ-
της γραμμῆς εἰς τὰς ἐν γένει Σιδηροδρομικὰς
Ἐταιρίας ἔλπίζω δτι αἱ κατωτέρω μερικαὶ ὑπο-
δεῖξεις ληφθεῖσαι ἐκ πολυετοῦς εἰδικῆς πείρας
καὶ μελέτης, θέλουσι εἰσθαι ὑφέλιμοι εἰς ἀμ-
φοτέρους.

Ο Μηχανοδηγὸς καὶ θερμαστής δέον νὰ
λαμβάνωσιν ὑπ’ ὅψιν δτι δλαι αἱ δδηγίαι γρα-
πταὶ η ἔντυποι δίδονται εἰς αὐτοὺς μὲ τὴν πρό-
θεσιν νὰ μελετῶνται παρ’ αὐτῶν καὶ νὰ ἔξα-
γωσι τὰ κατάλληλα συμπεφάσματα πρὸς χρῆσιν
των εἰς τὰς ἔκάστοτε παρουσιαζομένας διαφό-
ρους περιστάσεις κατὰ τὴν ἔργασίαν των. Αἱ
διδόμεναι ἀρμοδίων δδηγίαι καὶ ἔγκυκλοι δέον
ν’ ἀφοδῶσιν δχι μόνον τὰς Ἀτμαμάξας τῶν
ταχειῶν Ἀμαξοστοιχιῶν, ἀλλ’ ἐπίσης καὶ τὰς
βραδεῖας τοιαύτας τῶν ἐμπορικῶν καὶ τοπικῶν
Ἀμαξοστοιχιῶν. Οἰσοδήποτε δστις συνδέεται
μὲ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ χειρισμοῦ τῶν Ἀτμαμά-
ξων δέον νὰ ἐφοδιάζηται μὲ τὰς ἔκάστοτε τοι-
αύτας ἐκδιδομένας δδηγίας καὶ ἔγκυκλίους καὶ
δχι μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ κινήται καὶ τὸ

ένδιαιφέρον του διὰ τὴν χρησιμοποίησιν τούτων ἀποτελεσματικῶς. Οἱ Μηχανοστασιάρχαι, οἱ Ἀρχιμηχανοδῆγοι τόσον δύον καὶ οἱ Τμηματάρχαι ἔλειψες δέον νὰ λαμβάνωσι σοβαρῶς τὰς τοιαύτας ἐγκυκλίους καὶ γραπτὰς διδηγίας καὶ δχὶ μόνον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐπιβλέπωσιν ἐπισταμένως διὰ τὴν καλὴν ἐφαρμογὴν καὶ χρησιμοποίησιν των, ὡς νὰ ἴσσαν ἐπιβεβλημένοι ὅροι τοῦ Σιδηροδρόμου.

Ἐάνοι Σιδηροδρομοί προσδοκῶσιν ὥστε τὸ προσωπικὸν τῶν Ἀτμαμάξῶν των νὰ ἐνδιαιφέρηται εἰς τὴν οἰκονομικὴν χρῆσιν τῶν γαιανθράκων καὶ τὴν καλὴν συντήρησιν τῶν Ἀτμαμάξῶν δέον νὰ ἐφιστᾶσι τὴν προσοχὴν των εἰς τὴν ἔκδοσιν τῶν καταλλήλων ἐγκυκλίων καὶ διδηγίῶν καὶ εἰς τὴν δέουσαν ἐφαρμογὴν αὐτῶν, συνδυμένοις δύον τοὺς πρὸς τοῦτο σχετικοὺς παράγοντας. Δὲν εἴναι πολὺ ἐνθαρρυντικὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀτμαμάξης ὅταν ἀντιλαμβάνηται ὅτι δὲν τὸ συντρέχουσιν εἰς τὴν εὐδόνασιν τοῦ ἔργου του καὶ π. χ. ὅταν ὑποψιάζηται ὅτι, οἱ αὐλοὶ τῆς Ἀτμαμάξης του δὲν ἔκαθαρίσθησαν δεόντως καὶ κατὰ τὴν πορείαν ἀντιλαμβάνηται ὅτι μόνον μερικοὶ αὐλοὶ ἦσαν διὰ τοῦτο καὶ οὕτωι ήμιτελῶς ἔκαθαρίσθησαν. Εἰς τοιαύτας συγχροίας [καὶ εἶναι αὗται δχὶ ἀσυνήθεις] εἴναι ὑπερβολικῶς ὑπεύθυνοι οἱ ἀρμόδιοι διὰ τὴν ἔλλειψιν τῆς φροντίδος καὶ τοῦ ἐνδιαιφέροντος τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀτμαμάξης διὰ τὴν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν τῶν γαιανθράκων. Ὅπου τις ἀνευρίσκει τὴν δέουσαν φροντίδα εἰς τὸν καθαρισμὸν τῶν αὐλῶν, τῶν ἐστιῶν, τῶν ἐσχαρῶν, τεφροδεκτῶν, καπνοθαλάμων καὶ τὴν δέουσαν ἐν γένει συντήρησιν τῶν Ἀτμαμάξων διὰ τὴν καλὴν καὶ ἀπόδοσκοπτον ἐνέργειάν των καὶ συγχρόνως τὴν μὴ ὑπαρξίν ἀπωλειῶν ἀχρησιμοποίητου ἀτμοῦ, ἐκεῖ συγχρόνως θέλει εὑρεῖ καὶ προσωπικὸν Ἀτμαμάξων ἐνδιαιψερόμενον εἰς τὸ ζῆτημα τῆς κατανάλωσεως τῶν γαιανθράκων.

Ὑπάρχουσι πλεῖσται περιστάσεις καθαρᾶς ἀπωλείας γαιανθράκων καθ' ἃς τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀτμαμάξης δὲν εὐθύνεται παντάπασιν ἦσχεδον ἐλαχίστως. Ἐπισταμέναι δοκιμαὶ ἐκτελεσθεῖσαι τελευταίως ἀπέδειξαν ὅτι δχὶ διηγότερον τῶν 15 % ἐκ τῶν εἰς τὰς Ἀτμαμάξες παρεχομένων γαιανθράκων χρησιμοποιεῖται οὐδὲν διὰ τὴν ἔλειψην τῶν Ἀμαξοστοιχιῶν, ἀλλὰ διὰ διαιφόρους ἄλλας αἰτίας. Π. χ. κρατοῦντες περισσότερον χρόνον τὰς Ἀτμαμάξες ἐν ὑπηρεσίᾳ παρ' ὅσον χρειάζεται, χρονοτριβίαι εἰς Μηχανοστάσια, εἰς Σταθμοὺς καὶ διασταυρώσεις Ἀμαξοστοιχιῶν, ἀδικαιολόγητοι σταθμεύσεις, ἔξοδος τῶν Ἀτμαμάξων ἐκ τῶν Μηχανοστασίων πρὸ τῆς ἀναγκαίας ὥρας, ἀπρόσεκτοι καθαρισμοὶ

καὶ προετοιμασίαι πυρᾶς, Δρομολόγια Ἀτμαμάξῶν ἀκατάλληλα διὰ τὸ διατρέχομενον Σιδηροδρομικὸν τμῆμα, κτλ. Ἐκάστη χρονοτριβὴ ἀδικαιολόγητος τῆς Ἀτμαμάξης καὶ ἀναλόγως τῆς καταστάσεως τοῦ καιροῦ εἴναι σπατάλη γαιανθράκων καὶ ἐπομένως χρήματος. Ἐν τῇ πρᾶξει, ἀπὸ τοῦ Ἐργοδότου μέχρι τοῦ χειροπεδήτου καὶ τοῦ καθαριστοῦ, ἔκαστος καὶ ὅλοι μαζὶ ἐπιδρῶσιν, διὰ τῆς ἐνεργείας των εἰς τὴν κατανάλωσιν τῶν γαιανθράκων τῶν Ἀτμαμάξῶν. —

Χρησιμοποίησις τῆς θερμότητος ἐν ταῖς εστίαις τῶν Ἀτμαμάξων

Δοκιμαὶ ἐπὶ τῆς διανομῆς τῆς θερμότητος τῶν εἰς τὰς Ἀτμαμάξας χρησιμοποιουμένων γαιανθράκων, ἐπιμελῶς ἐκτελεσθεῖσαι ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ, ὡς ἔξοχότητος θεωρουμένου εἰς τὰ σιδηροδρομικὰ ζητήματα ἐν Ἀμερικῇ Goss, ἔδωσαν τὰ κάτωθι ἀποτέλεσματα:

Κατὰ ἑκατὸν ἐπὶ τῆς διλικῆς θερμότητος τῶν καταναλισκομένων γαιανθράκων,

Χρησιμοποίησις	Ἀπόλεια
· Απορρόφησις παρὰ τοῦ ἐν τῷ λέβητι ὕδατος	52
· Απορρόφησις παρὰ τοῦ ἀτμοῦ ἐν τῷ ὑπερθερμαντήρι	5
· Απώλεια ἐξατμίσεως τῆς ἐν τῷ γατάνθρακι υγρασίας	—
· Απώλεια ἐκ τῆς ἀποπομπῆς ὁξείδιον τοῦ ἀνθρακος	—
· Απώλεια ἐκ τῶν ἀπνοδόχου ἔξερχομένων θερμῶν ἀερίων	—
· Απώλεια ἐκ τῆς ἀκανότου ἐν τῷ καπνοθαλάμῳ ὀσβόλης	—
· Απώλεια ἐκ τῶν διὰ τῆς καπνοδόχου ἔξερχομένων ἀκανότων τεμαχιδίων ἀνθράκων	—
· Απώλεια ἐκ τῶν ἡμικανάτων ἀνθράκων ἐν τῇ στάκτῃ καὶ τῇ σκωρίᾳ	—
· Απώλεια ἐκ τῆς κατ' ἀκτινοβολίαν θερμότητος τοῦ λέβητος, ἐκ τῶν ἔκφυγῶν ἀτμοῦ, ὕδατος, κτλ.....	—
	57
	43

Τὰ ἄνω ἀποτελέσματα εἴναι διὰ τὰς ἐν πορείᾳ Ἀτμαμάξας, καὶ εἰς αὐτὰ δὲν συμπεριλαμβάνεται ἡ κατανάλωσις τῶν γαιανθράκων τῶν ἐν σταθμεύσει Ἀτμαμάξων, διὰ τὴν προετοιμασίαν τῆς πυρᾶς πρὸς ἐκκίνησην καὶ κατὰ τοὺς ἐλιγμούς. Οἱ καθηγητὴς Goss ὑπολογίζει εἰς 20 % περίπου ἐκ τῆς διλικῆς καταναλώσεως τῶν γαιανθράκων ὅτι καταναλίσκεται εἰς τὰς ἄνω ταῖς αἰτίας, συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἐναπομενόντων γαιανθράκων ἐν ταῖς εστίαις κατὰ τὴν λῆξιν τῆς ὑπηρεσίας τῶν Ἀτμαμάξων οὕτω οἷς ἐν τῷ ἄνω πίνακι ἀριθμοὶ «χρησιμοποιήσεως καὶ ἀπωλείας» δέον νὰ λο-

γισθῶσιν ἐπὶ 80 % τῆς διλικῆς καταναλώσεως τῶν γαιανθράκων.—Μερικῶν ἐκ τῶν ἄνω ἀπωλειῶν — λ. χ. αἱ ἀπώλειαι αἱ διφειλόμεναι εἰς τὴν ἡμιτελή καῦσιν, ἀκτινοβολίαιν καὶ ἑκφυγάς ἀτμοῦ καὶ ὑδατος δὲν ὑπάρχει πιθανότης σημαντικῆς ἐλαττώσεως ἐν τῇ συνήθει πράξει· δοσον ὅμως ἀφορᾶ τὰς ἀπωλείας τῶν ἐκ τῆς καπνοδόχου ἐκπεμπομένων θερμῶν ἀερίων καὶ ἔκεινων τῶν διφειλομένων εἰς τὴν ἀσβόλην καὶ τῶν ἐκ τῆς καπνοδόχου ἐκπεμπομένων τεμαχίδιων ἀνθράκων δύνανται νὰ ἐλαττωθῶσι διὰ τῶν καταλλήλων Ἀτμαμάξων.—

Ἡ καλὴ ἐπίσης ἐκλογὴ τῶν γαιανθράκων δύνανται νὰ ἐλαττώσῃ πολλὰς ἀπωλείας, ἀλλά, κατόπιν ὅλων τούτων τῶν στντελεστῶν τῆς ἐλαττώσεως τῶν ἀπωλειῶν ἐκ τῆς θερμότητος τῶν γαιανθράκων, ἔρχεται ὁ σπουδαιότερος συντελεστής, τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀτμαμάξης τὸ δόποιον ἔχει νὰ φροντίσῃ δι' ὅλα τὰ ἄνω ἀναφερόμενα καὶ ἐκ τοῦ δόποιου ἔξαρταται ἡ μεγαλειτέρα ἐλάττωσις τῶν ἀπωλειῶν ἀπορρέουσα ἐκ τῆς προσοχῆς, ἐνδιαιφέροντος, μιορφώσεως ἀρμοδίως καὶ τῆς ἐπιβλέψεως αὐτῶν, καθότι ὅλοι οἱ ἄλλοι συντελεσταὶ ἀπωλείας μειοῦνται ἐάν μὴ ἐκμηδενίζονται ἡ αὐξάνονται ἐκ τοῦ συντελεστοῦ, δοτις καλεῖται προσωπικὸν τῆς Ἀτμαμάξης μιορφωμένον ἥ· ἀμόρφωτον εἰς τὴν ἐργασίαν του.

Σκωρία

Οἱ γαιανθρακες οἱ παράγοντες βλαβεράς σκωρίας είναι ἐν μέρει ἐνοχλητικὸν ἐμπόδιον εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ θερμαστοῦ, καὶ μερικαὶ πληροφορίαι τῶν αἰτιῶν τῆς παραγωγῆς αὐτῶν θὰ είναι νομίζω ὠφέλιμοι. Ἐκ τῆς πυρᾶς ἀπορροφᾶται ἀρκετὸν ποσὸν θερμότητος πρὸς σχηματισμόν, ἐκ τῆς τέφρας τῶν γαιανθράκων, τῶν σκωριῶν. Ὁ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας τοῦ σχηματισμοῦ τῶν σκωριῶν ἡ τῆς τήξεως τῆς τέφρας, μεταλλάσσει μὲ τοὺς διαφόρους γαιανθρακας καὶ ἔξαρταται ἐκ τοῦ εἴδους τῶν οὐσιῶν τῆς περιεκτικότητος τῆς τέφρας. Μερικὰ συστατικὰ ὡς ἡ τίτανος καὶ ὁ σίδηρος καταβιβάζουσι τὸν βαθμὸν τῆς τήξεως, οὕτως ὡστε γαιανθρακες περιέχοντες πολλὴν τίτανον ἡ σίδηρος είναι βέβαιον ὅτι θὰ παραγάγωσι πολλὰς σκωρίας, ὅχι διότι ἡ τίτανος ἡ ὁ σίδηρος μεταβάλλονται εὐκόλως εἰς σκωρίας ἡ τήκονται εὐκόλως, ἀλλ' ὑποβοηθῶσι τὴν ταχείαν τῆξιν τῆς τέφρας εἰς σκωρίαν πρὸς τούτοις συντείνει καὶ ὁ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας τοῦ πυρᾶς ἀνωθεν ἡ τοῦ εἰς ἐπαφὴν μὲ τὰς ἐσχάρας. Ἐάν

δὲ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας τοῦ πυρᾶς δὲν εἶναι πολὺ μεγάλος ὅσον ὁ βαθμὸς τῆς τήξεως τῆς τέφρας, αὕτη δὲν μετατρέπεται εἰς σκωρίαν· οὕτω, ὅσον ἡ θερμοκρασία τοῦ πυρᾶς εἶναι μεγαλειτέρα καὶ περισσότερον τὸ πῦρ εἶναι τεμαχισμένον καὶ ἀνακατευμένον πλησίον τῶν ἐσχαρῶν, τόσον περισσοτέρας θὰ ἔχωμεν σκωρίας.—

Πρόσφατοι, μετὰ φροντίδος ἐκτελεσθεῖσαι, δοκιμαὶ ἀπέδειξαν ὅτι μερικοὶ γαιανθρακες παράγοντες σκωρίας εἰς χαμηλὸν βαθμὸν θερμοκρασίας περίπου 2200 Fahr., ἐνῷ ἄλλοι μόνον δοταν ἡ θερμοκρασία φθάσει τοὺς 2900 βαθμοὺς Fahr. Εἰς τὰς ἐν «Ἀγίῳ Λουδοβίκῳ» Ἀμερικῆς δοκιμάς, ὅπου ἐλήφθησαν ἀποτέλεσματα μετὰ μεγάλης φροντίδος, δὲ βαθμὸς τῆς θερμοκρασίας τῆς πυρᾶς ἐν τῇ ἐστίᾳ μὲ ἐλαφρὸν ἐργασίαν τῆς Ἀτμαμάξης ἐκμάνθη μεταξὺ 1400 καὶ 2000 βαθμῶν Fahr. καὶ ἐν βαρείᾳ ἐργασίᾳ ἐκμάνθη μεταξὺ 2100 καὶ 2350 βαθμῶν Fahr. Δὲν είναι πάντοτε οἱ γαιανθρακες οἱ παράγοντες τὰς περισσοτέρας σκωρίας οἵτινες ἐνοχλοῦσι τὴν ἐργασίαν τῆς Ἀτμαμάξης καθόσον δύνανται νὰ παράξωσι πολλὰς σκωρίας, ἀλλ' ὅταν είναι ἐλαφροὶ καὶ πωρώδεις τότε θραύσονται αὐταὶ εὐκόλως καὶ δὲν ἐνοχλοῦσι τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ἀτμαμάξης, μόνον δοταν οἱ γαιανθρακες παράγοντες ἐστω καὶ δίλιγας σκωρίας ἀλλ' είναι λεπταὶ καὶ ὑαλώδεις τότε αὐταὶ συγκολλῶνται ἐπὶ τῶν ἐσχαρῶν καὶ δὲν δύνανται νὰ ἀποξενθῶσι παρὰ μόνον δοταν ψυχθῶσιν, αὐταὶ είναι αἱ σκωρίαι οἱ ἐνοχλοῦσαι τὴν καλὴν ἐργασίαν τῆς Ἀτμαμάξης.

Οἱ τρόποις τῆς διατηρήσεως τῆς πυρᾶς ἔχει πολὺ νὰ κάμη μὲ τὰς σκωρίας καὶ τὴν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν τῶν γαιανθράκων, καὶ σχετίζεται πολὺ μὲ τὰς διδηγίας καὶ τὴν μόρφωσιν τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀτμαμάξων.

Ἀκαθαρσίαι καὶ ξέναι οὐσίαι μετὰ τῶν γαιανθράκων

Πρέπει νὰ δίδηται μεγάλη προσοχὴ παρὰ τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀτμαμάξης καὶ παρὰ τῶν ἀνωτέρων ὅπως οἱ παρεχόμενοι γαιανθρακες καὶ κυρίως κατὰ τὸ τέλος τῶν σωρῶν τῶν γαιανθράκων νὰ μὴ παρέχωνται οὕτωι ἐξ ἀμελείας τῶν φορτωτῶν, ἀναμεμιγμένοι μὲ χώματα καὶ ξένας οὐσίας, καθότι τὰ ἀποτέλεσματα θὰ είναι ἐνοχλητικὰ διὰ τὸ προσωπικὸν ὡς πρὸς τὴν καλὴν λειτουργίαν τῆς πυρᾶς καὶ συγχρόνως ἐπιζήμια εἰς τὴν οἰκονομικὴν ἀπόδοσιν τῶν γαιανθράκων.—

Μικτοὶ γαιάνθρακες

Συχνὰ συμβαίνει ὥστε διάφοροι ποιότητες γαιανθράκων νὰ παρέχωνται κατὰ τὴν διαδομήν τῆς Ἀτμαμάξης τοῦτο βεβαίως εἰναι ὑπόθεσις ἐκτὸς τῆς ἐνεργείας τοῦ προσωπικοῦ τῆς Ἀτμαμάξης, ἀλλ' εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὰς ἐνοχλητικὰς ἀνωμαλίας καὶ ἀναγκάζεται ν' ἀναφέρῃ «κακοὶ γαιάνθρακες». — Καλὸν θὰ ἦτο κατὰ τὴν διαδρομήν της ἐκάστη Ἀτμάμαξα νὰ τροφοδοτήσται ἐκ τῆς ἴδιας ποιότητος γαιανθράκων — Γαιάνθρακες τῆς ἴδιας ὑφῆς καὶ ποιότητος καὶ συγχρόνου προμηθείας δὲν βλάπτει ἐὰν ἀναμιχθῶσιν, ἀλλὰ γαιάνθρακες διαφόρου ὑφῆς καὶ ποιότητος, ἔστω καὶ συγχρόνου προμηθείας, δὲν πρέπει ν' ἀναμιγνύωνται, καθότι δύνανται νὰ παράσχωσιν ἐνοχλήσεις ἐκ παραγωγῆς σκωριῶν καὶ ἐκτὸς τούτου ἡ ἔντασις τῆς πυρᾶς δὲν δύναται νὰ κανονισθῇ μὲν δύο εἴδη γαιανθράκων. — Οταν παρίσταται ἀνάγκη μικτῆς τροφοδοτήσεως γαιανθράκων, πρέπει νὰ ὑποδεικνύηται καὶ νὰ καθοδηγήηται τὸ προσωπικὸν τῆς Ἀτμαμάξης ἀρμοδίως εἰς τὸν καλλίτερον τρόπον τῆς μίξεως τῶν γαιανθράκων, καὶ τῆς τροφοδοτήσεως καὶ τῆς συντηρήσεως τῆς πυρᾶς. —

Συνέβη πρό τινων ἐτῶν εἰς τὴν Ἐταιρίαν τῶν Βορειοδυτικῶν Σιδηροδρόμων τοῦ Σικάγου τῆς Ἀμερικῆς νὰ ἐπιτύχωσι τὰ καλλίτερα ἀποτελέσματα ἀποδόσεως τῶν γαιανθράκων τῶν Ἀτμαμάξων διὰ τῆς μεταλλαγῆς τοῦ τρόπου τῆς παροχῆς τῶν γαιανθράκων, οὕτως ὥστε ἔκαστον κύριον τμῆμα τῆς Σιδηροδρομικῆς γραμμῆς νὰ παρέχῃ εἰς τὰς Ἀτμάμαξες του ἐν εἰδοῖς γαιανθράκων. —

Καθαρισμὸς Αὐλῶν

Ἡ σπουδαιότης τοῦ καθαρισμοῦ ἐστίας καὶ αὐλῶν δὲν πρέπει νὰ ὑποτιμᾶται ἀκαταλλήλως· λέγοντες καθαρισμὸς αὐλῶν δὲν ἔννοοῦμεν τὸ ἄνοιγμα μόνον ὅπῆς εἰς τοὺς αὐλούς, ἀλλὰ τὸν ἐντελῆ καθαρισμόν, οὕτως ὥστε ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια τῶν αὐλῶν νὰ εἶναι εἰς ἀμεσον ἐπι-

φάνειαν μὲ τὰς φλόγας καὶ τὰ θερμά ἀέρια τῆς ἐστίας. Ἀκάθαρτοι αὐλοὶ ἐσωτερικῶς [διὰ τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῶν αὐλῶν καὶ τὴν ἐν γένει συντήρησιν τῶν λεβήτων τῶν Ἀτμαμάξῶν, παρίσταται ἀνάγκη εἰδικῶν ὁδηγιῶν καὶ ἐγκυκλίων καὶ πείρας οὐδὲ τῆς τυχούσης καὶ αἰτινές εἶναι ἐκ τῶν σοβαροτέρων μελημάτων τῶν Σιδηροδρόμων, καθότι εἶναι εἰς ἐκ τῶν σημαντόντων συντελεστῶν ἀσφαλείας καὶ δαπανῶν] δηλὶ μόνον ἐμποδίζουσι τὴν ταχύτητα τῆς ἐκροῆς τῶν θερμῶν ἀερίων [Draft], ἀλλ' ἐλαττούσι καὶ τὸ ποσὸν τῆς θερμότητος τὸ μεταβιβαζόμενον ἐκ τῆς πυρᾶς εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ λέβητος — Συχνάκις συνέβη εἰς ἀμηχανίας Ἀτμαμάξων ν' ἀποδοθῇ ἡ αἰτία εἰς τὴν κακὴν ποιότητα τῶν γαιανθράκων, ἐνῷ πράγματι ὠφείλετο εἰς τὸ ἀκαθάρτον τῶν αὐλῶν. Ἐν ἀμηχανίᾳ ἀτμαμάξης ἀπὸ ἔλλειψιν ἀτμοῦ προτοῦ ἀποφανθῶσι καὶ ἀποδώσωσι τὴν αἰτίαν εἰς οἰανδήποτε βλάβην ἡ ἔλλειψιν τῆς Ἀτμαμάξης ἡ νὰ μεμφθῶσι τὴν ποιότητα τῶν γαιανθράκων ἡ τὸν θερμαστήν, δέον νὰ βεβαιοῦσται προηγουμένως ἐὰν οἱ αὐλοὶ ἤσαν ἐντελῶς καθαροί.

Μόλις ταῦτα δὲ καθαρισμὸς τῶν αὐλῶν παραμελεῖται εἰς πολλὰ Μηχανοστάσια, πρᾶγμα τὸ διποῖον οὐδέποτε ἐπρεπε νὰ συμβαίνῃ 50% τῶν δυσχεριῶν τῶν Ἀτμαμάξων, ἀπὸ βλάβας τοῦ λέβητος, προέρχονται ἐκ τῶν ἀκαθάρτων αὐλῶν. Συγχρόνως πρέπει νὰ λαμβάνηται ὑπὸ δψει δηλὶ ἐκ τοῦ καλοῦ καθαρισμοῦ τῶν αὐλῶν ἡ κατανάλωσις τῶν γαιανθράκων μεγάλως ἥθελεν ἐλαττωθῆναι κτλ.

Συμπέρασμα

Ἡ μόρφωσις τοῦ προσωπικοῦ τῶν Ἀτμαμάξων διὰ τῶν εἰδικῶν καὶ ἐμπείρων ἀρμοδίων δὲν εἶναι δαπάνη διὰ τοὺς Σιδηροδρόμους, τούναντίον οἰκονομία χρήματος, πρᾶγμα τὸ διποῖον ἐξειπιήθη δεόντως εἰς δλούς τοὺς Σιδηροδρόμους καὶ ίδίως ἐν Ἀμερικῇ.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΑΡΓΥΡΟΚΑΣΤΡΙΤΗΣ

'Εργοστασιάρχης Σ. Π. Α. Π.